

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Stancu Petru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 iulie 2020, în cauza penală în privința lui,

Stancu Petru XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 12.09.2019 – 17.02.2020

instanța de recurs: 04.03.2020 – 09.07.2020

instanța de recurs în anulare: 25.09.2020 – 16.12.2020

A C O N S T A T A T :

1. La data de 20 august 2019, condamnatul Stancu Petru a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central o cerere, prin care a solicitat reducerea din termenul pedepsei neexecutate, perioada deținerii sale în instituțiile penitenciare, în condiții precare de detenție, contrare art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în conformitate cu alin. (5), art. 385 și 473² – 473³ Cod de procedură penală.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 februarie 2020, a fost respinsă ca tardivă, plângerea depusă de Stancu Petru, referitoare la deținerea în condiții contrare art. 3 CEDO, în instituțiile penitenciare din Republica Moldova.

2.1 Pentru a hotărâ astfel, prima instanță a stabilit că, Stancu Petru a fost deținut pe parcursul executării pedepsei în penitenciare după cum urmează: de la data de 07.07.2000-18.10.2001; 28.12.2008-04.02.2009; 18.05.2011-08.06.2011; 25.03.2016-09.06.2016; 13.01.2017-11.04.2017 a fost deținut în Penitenciarul nr. 5 Cahul. De la data de 19.10.2001-13.01.2004; 26.11.2004-24.05.2008; 26.05.2014-24.06.2014 în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. De la data de 14.01.2004-09.06.2004; 25.05.2008-27.12.2008; 05.02.2009-18.03.2009; 15.02.2014-25.05.2014; 25.06.2014-08.09.2015; 28.10.2015-24.03.2016; 14.09.2016-12.01.2017; 12.04.2017-12.08.2018 în

Penitenciarul nr. 17 Rezina. De la data de 10.06.2004-25.11.2004 în Penitenciarul nr. 4 Cricova. De la data de 19.03.2009-24.08.2009 în Penitenciarul nr. 15 Cricova. De la data de 25.08.2009-15.06.2010; 09.09.2015-27.10.2015 în Penitenciarul nr. 11 Bălți. De la data de 16.06.2010-17.05.2011; 09.06.2011-09.11.2011 în Penitenciarul nr. 9 Pruncul. De la data de 09.11.2011-04.11.2013; 10.06.2016-13.09.2016; 13.08.2018-pînă în prezent 28.01.2020 se deține la P1 Taraclia.

Începând cu data de 13.08.2018 cet. Stancu Petru se deține în P-1 Taraclia, față de care pretenții nu au fost înaintate.

Termenul executării pedepsei numite lui Stancu Petru expiră la 27.04.2028.

Conform art. 473/2 al.5 Cod de procedură penală, plângere referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Astfel începând cu 13.08.2018 cet. Stancu Petru este deținut în P-1 Taraclia asupra condițiilor de detenție ale căruia pretenții nu au fost înaintate.

Deși Stancu Petru a declarat că a mai depus o plângere împotriva condițiilor de detenție anterior, totuși nu a prezentat probe care să demonstreze acest lucru, citații de la instanțele de judecată, inclusiv în plângere depusă nu a menționat că ar fi fost depusă anterior o plângere similară, nu a indicat în care instanțe judecătorești ar fi depus această plângere.

Totodată nu a fost stabilit ca în cadrul Judecătoriei Cahul să fi fost depusă și înregistrată vreo plângere împotriva condițiilor de detenție depusă de petent.

În consecință după perioadele de detenție din alte Penitenciare a lui Stancu Petru a intervenit perioada de detenție din P-1 începând cu 13.08.2018 în care condițiile sunt mai bune și pretenții față de care nu au fost înaintate.

În opinia instanței în această situație intervine termenul de prescripție de 6 luni când putea fi depusă plângerea. Astfel, dacă remediul național a devenit aplicabil începând cu 01.01.19, plângerea putea fi depusă de către condamnat pînă la 01.07.19.

Cu toate acestea plângerea a fost depusă de condamnat la 13.08.2019, deci în afara termenului legal de 6 luni indicat la art. 473/2 al.5 Cod de procedură penală, motiv pentru care plângerea necesită a fi respinsă ca tardivă pentru perioada de detenție în instituții penitenciare în care Stancu P. a fost deținut pînă la 13.08.2019, cu atît mai mult că nu s-a solicitat repunerea în termenul de prescripție de 6 luni.

3. Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către:

- avocatul Nicolae Bojenco în numele condamnatului, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care plângerea condamnatului privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, să fie admisă integral;

- condamnatul Stancu Petru, care și-a manifestat dezacordul cu respectiva încheiere. Motivele de drept pe care se întemeiază recursul, nu au fost indicate.

3.1 În motivarea cererii de recurs avocatul Bojenco Nicolae a invocat că:

- încheierea pronunțată de către prima instanță este una neîntemeiată. Condamnatul Stancu Petru, a mai depus o cerere la data de 20 aprilie 2019, privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, însă nu a primit nici un răspuns la respectiva cerere. Condamnatul a depus cerere privind constatarea deținerii sale în condiții precare de detenție, împreună cu alți condamnați cu care se deținea în celulă. Plângerile condamnaților cu care se deținea în celulă, au fost toate examinate, însă plângerea sa nu a fost examinată de către judecătorul de instrucție. Ulterior, condamnatul Stancu Petru, s-a adresat către Judecătoria Cahul sediul Central, cu o cerere prin care a solicitat să-i fie comunicat rezultatul soluționării cererii sale din 20 aprilie 2019, care este anexată la materialele dosarului, fără indicarea numărului de intrare;

- la data de 17 august 2019, condamnatul Stancu Petru, a fost nevoit să depună repetat cererea privind constatarea deținerii sale în condiții de detenție precare care îi afectează grav drepturile sale, care a fost soluționată de judecătorul de instrucție prin încheierea atacată;

- în ședința de judecată în prima instanță, condamnatul Stancu Petru, a menționat că, pe parcursul detenției s-a deținut în Penitenciarul nr. 5 Cahul, Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Penitenciarul nr. 17 Rezina, Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 15 Cricova, Penitenciarul nr. 4 Cricova, Penitenciarul nr. 9 Pruncul și Penitenciarul nr. 6 Soroca. Actualmente se deține în Penitenciarul nr. 1 Taraclia și a menționat că, are pretenții referitor la condițiile de detenție față de toate instituțiile penitenciare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 iulie 2020, s-a respins ca nefondat, recursul ordinar declarat de către avocatul Bojenco Nicolae și ca fiind depus peste termen recursul declarat de către condamnatul Stancu Petru, cu menținerea încheierii atacate.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a indicat că, potrivit Raportului prezentat de către reprezentantul Penitenciarului nr. 1 Taraclia,

condamnatul Stancu Petru din data de 13 august 2018 se deține în instituția penitenciară respectivă. Totodată, prevederile Legii nr. 272 din 29 noiembrie 2018, prin care Codul de procedură penală a fost completat cu prevederile art. 473², a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2019. Astfel, termenul de 6 luni, prevăzut de alin. (5), art. 473² Cod de procedură penală, în cazul din speță urmează să fie calculat din data de 01 ianuarie 2019. Anume din această dată, în perioada de 6 luni, condamnatul Stancu Petru, urma să se adreseze în instanța de judecată cu plângere privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, adică până la data de 01 iulie 2019.

Instanța de apel a constatat că, condamnatul Stancu Petru, a depus plângerea privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, la data de 20 august 2019, faptul care se atestă prin ștampila Oficiului Poștal Taraclia, aplicată pe plic. Careva alte cereri datate cu o perioadă mai devreme, la materialele dosarului nu au fost anexate.

Instanța de apel a respins argumentele avocatului Bojenco Nicolae și condamnatului Stancu Petru, precum că condamnatul s-a adresat la data de 20 aprilie 2019, cu o cerere în instanța de judecată privind constatarea condițiilor precare de detenție care afectează grav drepturile condamnatului. Or, faptul respectiv nu și-a găsit confirmare prin careva probe pertinente.

Instanța de apel a reiterat că, unica cerere a condamnatului privind constatarea deținerii sale în condiții precare de detenție, este cererea din 20 august 2019, care a fost soluționată prin încheierea atacată. La fel, nu pot fi luate în considerație trimiterile apărătorului la cererea condamnatului Stancu Petru adresată instanței de judecată, prin care a solicitat informarea sa referitor la soluționarea cererii din 20 aprilie 2019, care a fost anexată la materialele dosarului. Or, această cerere în nici un mod nu demonstrează că, condamnatul Stancu Petru, a depus la data de 20 aprilie 2019, o cerere privind constatarea deținerii sale în condiții precare de detenție. La cererea respectivă nu au fost anexate careva înscrisuri care ar confirma că, la data de 20 aprilie 2019, a avut loc faptul depunerii de către condamnatul Stancu Petru, a cererii privind constatarea condițiilor de detenție care afectează drepturile condamnatului.

În prezența circumstanțelor relatate, instanța de apel a constatat cu certitudine că, condamnatul Stancu Petru, a omis termenul de 6 luni, care este un termen de decădere, pentru a se adresa cu plângere împotriva condițiilor precare de detenție. Termenul de 6 luni, a fost instituit printr-o normă legală imperativă care nu conține careva excepții. Respectiv, prima instanță corect a constatat că, plângerea condamnatului Stancu Petru este tardivă și corect a concluzionat asupra respingerii acesteia.

În ceea ce privește recursul condamnatului Stancu Petru, instanța de apel a constatat că, acesta a fost depus peste termen, din următoarele considerente. Conform alin. (1), pct. 1), lit. b), art. 449 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: b) recursul este depus peste termen. Conform alin. (9), art. 473/4 Cod de procedură penală, încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor bănești, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare.

Instanța de apel a constatat că, potrivit materialelor dosarului, încheierea Judecătoria Cahul, sediul Central din 17 februarie 2020, a fost pronunțată la data respectivă în ședință publică. Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, în ședință au participat: reprezentantul Penitenciarului nr. 1 Taraclia, condamnatul Stancu Petru și apărătorul condamnatului, avocatul Nicolae Bojenco(f.d.108-114).

În ședința instanței de recurs, apărătorul condamnatului, avocatul Nicolae Bojenco, a confirmat în mod expres că, condamnatul Stancu Petru a participat în ședința de judecată în prima instanță, prin intermediul teleconferinței. Astfel, se atestă cu certitudine că, condamnatul Stancu Petru, a participat la ședința de judecată de examinare a cererii depuse de el, inclusiv și la pronunțarea încheierii. Aceasta denotă faptul că, la data de 17 februarie 2020 condamnatului i-a devenit cunoscută soluția instanței de fond privind examinarea cererii sale și avea un termen de 10 zile la dispoziție, pentru a contesta încheierea pronunțată. Însă, condamnatul Stancu Petru, a depus recurs abia la data 02 martie 2020, pe când termenul limită pentru declararea recursului a fost 27 februarie 2020.

Condamnatul Stancu Petru, nu a prezentat instanței de recurs careva probe și nu a invocat careva motive convingătoare care ar justifica omiterea termenului de declarare a recursului, precum și nu a solicitat repunerea în termen de declarare a recursului împotriva încheierii primei instanțe.

Instanța de apel la fel nu a constatat prezența în speță a motivelor, care justifică omiterea de către condamnat a termenului pentru declararea recursului. Respectiv, nu a constatat careva temeieri pentru repunerea condamnatului Stancu Petru, în termen de declarare a recursului.

5. Decizia instanței de recurs, este atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Stancu Petru, prin care a solicitat casarea deciziei și aplicarea prevederilor art. 473² Cod de procedură penală în privința sa.

5.1. În motivarea cererii de recurs, condamnatul a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece cererea sa privind reducerea pedepsei a fost depusă conform legii, iar instanța de apel neîntemeiat a respins cererea ca fiind tardivă.

6. Referință asupra recursului declarat nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs în anulare remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 iulie 2020, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 iulie 2020, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

8. În conformitate cu art. 453, 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Stancu Petru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 09 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Stancu Petru* XXXXX, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda